

Extras din prevederile
Codului Fiscal si din Normele metodologice ale Codului Fiscal

CODUL FISCAL

CAPITOLUL V: Venituri din investitii

Art. 91: Definirea veniturilor din investiții

Veniturile din investiții cuprind:

- a) venituri din dividende;
- b) venituri din dobânzi;

Norme metodologice

prevederi din punctul 22 ., alin.(1) din titlul IV , capitolul V , sectiunea 1 (Norme Metodologice din 2016) la data 2016-01-13 pentru Art. 91 , litera B . din titlul IV , capitolul V

[-]

(1) În aplicarea art. 91 lit. b) din Codul fiscal sunt considerate venituri din dobânzi, fără a fi limitate, următoarele:

- a) dobânzi obținute din obligațiuni;
 - b) dobânzi obținute pentru conturile curente, conturi escrow, depozitele la vedere, colaterale și la termen, inclusiv la certificatele de depozit;
 - c) suma primită sub forma de dobândă pentru împrumuturile acordate;
 - d) dobânzi obținute din instrumente alternative de investire de tipul structurilor (depozite structurate) în care este legat un instrument derivat cu un depozit;
 - e) alte venituri obținute din deținerea de titluri de creanță.
- c) câștiguri din transferul titlurilor de valoare și orice alte operațiuni cu instrumente financiare, inclusiv instrumente financiare derivate;

c) câștiguri din transferul titlurilor de valoare și orice alte operațiuni cu instrumente financiare, inclusiv instrumente financiare derivate;

Norme metodologice

prevederi din punctul 22 ., alin.(2) din titlul IV , capitolul V , sectiunea 1 (Norme Metodologice din 2016) la data 2016-01-13 pentru Art. 91 , litera C . din titlul IV , capitolul V

[-]

(2) În aplicarea art. 91 lit. c) din Codul fiscal în cadrul instrumentelor financiare derivate tranzacționate pe piața la buna înțelegere (OTC) se includ, fără a se limita, următoarele:

- a) forward pe cursul de schimb fără livrare la scadență;
- b) swap pe cursul de schimb;
- c) swap pe rata dobânzii;
- d) opțiuni pe cursul de schimb fără livrare la scadență;
- e) opțiuni pe rata dobânzii;
- f) opțiuni pe acțiuni sau indici bursieri;
- g) opțiuni pe alte active suport (de exemplu: mărfuri);
- h) opțiuni binare;
- i) forward rate agreement;
- j) swap pe acțiuni;
- k) sau orice combinații ale acestora.

Pentru scopuri fiscale, sunt induse în categoria instrumentelor financiare derivate tranzacționate pe piața la buna înțelegere (OTC) și tranzacțiile în marjă.

- d) câștiguri din transferul aurului financiar, definit potrivit legii;
- e) venituri din lichidarea unei persoane juridice.

Art. 92: Definirea veniturilor din România din transferul titlurilor de valoare

În cazul titlurilor de valoare, veniturile din transferul titlurilor de valoare, astfel cum sunt definite la art. 7 pct. 41, emise de rezidenți români, sunt considerate ca fiind obținute din România, indiferent dacă sunt primite în România sau în străinătate.

Art. 93: Venituri neimpozabile

(1) Nu sunt venituri impozabile următoarele:

- a) veniturile realizate din deținerea și transferul instrumentelor financiare care atestă datoria publică a statului, precum și a unităților administrativ-teritoriale, inclusiv din operațiunile de tip repo și reverse/repo cu aceste instrumente, indiferent de piața/locul de tranzacționare unde are loc operațiunea;
- b) venituri repartizate membrilor caselor de ajutor reciproc în funcție de fondul social deținut;
- c) veniturile realizate la prima tranzacționare a acțiunilor emise de Fondul Proprietatea de către persoanele fizice cărora le-au fost emise aceste acțiuni, în condițiile titlurilor I și VII din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, cu modificările și completările ulterioare.

Același regim fiscal se aplică și veniturilor realizate la prima tranzacționare a acțiunilor emise de Fondul Proprietatea, de către moștenitorii titlurilor de conversie sau acțiunilor dobândite înainte de prima tranzacționare;

- d) veniturile aferente titlurilor de plată obținute de persoanele îndreptățite potrivit legii, titularii inițiali aflați în evidența Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor sau moștenitorii acestora.

(2) Nu generează venituri impozabile următoarele:

- a) transferul de titluri de valoare și/sau aur financiar la momentul dobândirii acestora cu titlu de moștenire ori donație;
- b) transferurile directe de proprietate asupra valorilor mobiliare/părților sociale, în următoarele situații:
 - (i) ieșirea din indiviziune, la momentul transferului respectiv, inclusiv în cazul celor operate de către depozitarul central, potrivit legislației pieței de capital;
 - (ii) transferurile între soți;
- c) acordarea și valorificarea prin orice modalitate a punctelor primite drept măsuri compensatorii, de către titularii drepturilor de proprietate, foști proprietari sau moștenitorii acestora, în conformitate cu prevederile Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare;
- d) conversia certificatelor de depozit în acțiuni suport/drepturi de alocare suport și a acțiunilor/drepturilor de alocare în certificate de depozit în conformitate cu prevederile legislației în materie privind acțiunile suport pentru certificatele de depozit;
- e) acordarea valorilor mobiliare sub forma drepturilor de preferință în conformitate cu prevederile legislației în materie, inclusiv subscrierea;

- f) distribuirea de titluri de participare noi, definite la art. 7, sau majorarea valorii nominale a titlurilor de participare existente, înregistrate ca urmare a încorporării rezervelor, beneficiilor sau primelor de emisiune la persoanele juridice la care se dețin titluri de valoare, efectuată de o persoană juridică unui participant la persoana juridică, drept consecință a deținerii unor titluri de participare la acea persoană juridică;
- g) distribuirea în bani sau în natură, efectuată ca urmare a restituirii cotei-părți din aporturi, cu ocazia reducerii capitalului social, potrivit legii;
- h) distribuirea de prime de emisiune, proporțional cu partea ce îi revine fiecărui participant la persoana juridică;
- i) conversia acțiunilor nominative în acțiuni la purtător sau a acțiunilor la purtător în acțiuni nominative, a acțiunilor dintr-o categorie în cealaltă, a unei categorii de obligațiuni în altă categorie sau în acțiuni, în conformitate cu prevederile legislației în materie;
- j) transferurile de proprietate asupra valorilor mobiliare la momentul transferului ca efect al împrumutului de valori mobiliare conform legislației aplicabile, de la cel care le dă cu împrumut, denumit creditor, respectiv la cel care are obligația să le returneze, denumit debitor, precum și la momentul restituirii valorilor mobiliare împrumutate;
- k) transferurile de proprietate asupra valorilor mobiliare la momentul constituirii de garanții în legătură cu împrumutul de valori mobiliare, conform legislației aplicabile;
- l) operațiunile efectuate în condițiile prevăzute la art. 32 și 33;
- m) aportul în natură reprezentând acțiuni emise de societăți/părți sociale, în conformitate cu prevederile Legii nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 94: Determinarea câștigului/pierderii din transferul titlurilor de valoare, altele decât instrumentele financiare derivate, precum și din transferul aurului financiar

(1) Câștigul/pierderea din transferul titlurilor de valoare, altele decât instrumentele financiare derivate și cele reglementate la alin. (2)-(6), reprezintă diferența pozitivă/negativă realizată între valoarea de înstrăinare/prețul de vânzare și valoarea lor fiscală, după caz, pe tipuri de titluri de valori, care include costurile aferente tranzacției și costuri legate de transferul de proprietate aferente împrumutului de valori mobiliare, dovedite cu documente justificative.

(2) În cazul tranzacțiilor cu acțiuni primite de persoanele fizice cu titlu gratuit, în cadrul Programului de privatizare în masă, câștigul/pierderea se determină ca diferență pozitivă/negativă realizată între prețul de vânzare și valoarea fiscală, reprezentată de valoarea nominală a acestora.

(3) În cazul tranzacțiilor cu acțiuni dobândite la preț preferențial sau gratuit, în cadrul sistemului stock options plan, câștigul se determină ca diferență între prețul de vânzare și valoarea fiscală a acestora reprezentată de prețul de achiziție preferențial care include costurile aferente tranzacției. Pentru cele dobândite cu titlu gratuit valoarea fiscală este considerată egală cu zero.

(4) În cazul transferului dreptului de proprietate asupra valorilor mobiliare, câștigul/pierderea se determină ca diferență pozitivă/negativă între prețul de vânzare și valoarea fiscală, reprezentată de prețul de cumpărare, definit în norme aprobate prin instrucțiuni comune emise de președintele Autorității de Supraveghere Financiară și ministrul finanțelor publice. Pentru vânzarea în lipsă a valorilor mobiliare, câștigul/pierderea obținut/obținută de către contribuabilul care efectuează tranzacția de vânzare în lipsă se determină ca diferență

pozitivă/negativă între prețul de vânzare în lipsă al valorilor mobiliare împrumutate și valoarea fiscală a valorilor mobiliare cu care se încheie tranzacția de vânzare în lipsă, din care sunt scăzute costurile aferente operațiunii de împrumut al valorilor mobiliare și cele aferente tranzacțiilor.

În cazul executării garanțiilor aferente valorilor mobiliare împrumutate și nerestituite la scadență câștigul/pierderea obținut/obținută de către contribuabilul creditor se determină ca diferență pozitivă/negativă între valoarea garanției și valoarea fiscală a valorilor mobiliare care trebuiau restituite.

În cazul împrumutului de valori mobiliare, câștigul obținut de persoana fizică în calitate de creditor este reprezentat de comisionul aferent împrumutului, așa cum este prevăzut în contractul de împrumut, se consideră câștig obținut din transferul titlurilor de valoare și se impozitează în conformitate cu prevederile prezentului cod, în acest sens.

(5) În cazul transferului dreptului de proprietate asupra titlurilor de participare la organismele de plasament colectiv câștigul/pierderea se determină ca diferență pozitivă/negativă între prețul de vânzare/răscumpărare și valoarea fiscală, reprezentată de prețul de cumpărare/subscriere/emisiune care include și cheltuielile de tranzacționare/subscriere, definite în norme aprobate prin instrucțiuni comune emise de președintele Autorității de Supraveghere Financiară și ministrul finanțelor publice.

(6) Câștigul/pierderea din operațiuni cu aur financiar, definit potrivit legii, reprezintă diferența pozitivă/negativă dintre prețul de vânzare și valoarea fiscală, care include și costurile aferente tranzacției.

(7) Câștigul/pierderea din transferul titlurilor de valoare dobândite prin schimb, inclusiv cu ocazia reorganizărilor, se determină la înstrăinarea ulterioară a acestora, ca fiind diferența pozitivă/negativă dintre prețul de vânzare și valoarea fiscală definită/stabilită potrivit prevederilor art. 32 și 33, după caz.

(8) În cazul operațiunilor reglementate potrivit legii pentru excluderea/retragerea persoanelor fizice asociați/acționari, câștigul/pierderea se determină ca diferența între valoarea reprezentând drepturile convenite asociatului/acționarului cu luarea în calcul a datoriilor societății și valoare fiscală a titlurilor de valoare transferate.

(9) Pentru titlurile de valoare dobândite în urma unei succesiuni, prețul de cumpărare/valoarea fiscală la momentul transferului ulterior o reprezintă prețul de achiziție plătit de deținătorul defunct dovedit cu documente justificative, al cărui moștenitor este persoana care dobândește titlurile de valoare în cauză, la care se adaugă cheltuielile aferente întocmirii actelor de succesiune. În cazul în care nu există documente pentru justificarea prețului de cumpărare/valoarea fiscală de către deținătorul defunct, valoarea fiscală este considerată zero.

Pentru titlurile de valoare dobândite în urma unei donații, la momentul înstrăinării acestora, valoarea fiscală luată în calcul pentru determinarea câștigului este zero.

(10) Determinarea câștigului/pierderii din transferul titlurilor de valoare, altele decât instrumentele financiare derivate, se efectuează, după caz, la data:

a) încheierii tranzacției, pe baza documentelor justificative, de către intermediarul definit potrivit legislației în materie, rezident fiscal român, dacă operațiunea se efectuează prin intermediar;

b) efectuării plăților prețului tranzacției, pe baza documentelor justificative, de către beneficiarul de venit dacă operațiunea nu se efectuează printr-un intermediar sau intermediarul nu este rezident fiscal român;

c) încheierii tranzacției de vânzare în lipsă, indiferent de modalitatea prin care se realizează decontarea acesteia, de către intermediar definit potrivit legislației în materie, rezident fiscal român, pe baza documentelor justificative, în cazul tranzacțiilor de vânzare în lipsă.

Dacă intermediarul nu este rezident fiscal român, determinarea câștigului se efectuează de către beneficiarul de venit, pe baza documentelor justificative primite de la intermediarul rezident străin;

d) la data plății comisionului aferent operațiunii de împrumut de valori mobiliare prevăzută în contractul de împrumut, în cazul operațiunii de împrumut de valori mobiliare. Determinarea câștigului se face de către intermediar, definit potrivit legislației în materie, pe baza documentelor justificative. Dacă operațiunea nu se efectuează printr-un intermediar sau intermediarul nu este rezident fiscal român, determinarea câștigului se efectuează de către beneficiarul de venit, pe baza documentelor justificative;

e) la data stabilirii valorii de răscumpărat a titlurilor de participare, în cazul răscumpărării titlurilor de participare la organismele de plasament colectiv, de către societățile de administrare a investițiilor, dacă acestea sunt rezidenți fiscali români.

În cazul în care societatea de administrare a investițiilor este nerezidentă, obligația determinării câștigului/pierderii revine beneficiarului de venit;

f) la momentul încheierii tranzacției, pe baza documentelor justificative, în cazul transferului dreptului de proprietate asupra titlurilor de participare la organismele de plasament colectiv ca urmare a tranzacționării acestora pe piețe reglementate sau sisteme alternative de tranzacționare, de către intermediari, dacă aceștia sunt rezidenți fiscali români.

În cazul în care intermediarul este nerezident, obligația determinării câștigului/pierderii revine beneficiarului de venit.

(11) Venitul impozabil realizat din lichidarea unei persoane juridice reprezintă excedentul distribuțiilor în bani sau în natură peste aportul la capitalul social al persoanei fizice beneficiare. Se consideră venituri din lichidarea unei persoane juridice, din punct de vedere fiscal, și veniturile obținute în cazul reducerii capitalului social, potrivit legii, altele decât cele primite ca urmare a restituirii cotei-părți din aporturi. Venitul impozabil reprezintă diferența între distribuțiile în bani sau în natură efectuate peste valoarea fiscală a titlurilor de valoare.

Norme metodologice

prevederi din punctul 23. din titlul IV, capitolul V, secțiunea 2 (Norme Metodologice din 2016) la data 13-Jan-2016 pentru Art. 94 din titlul IV, capitolul V

(1) În cazul transferurilor titlurilor de valoare exprimate în valută, prevăzute la art. 94 din **Codul fiscal**, cursul de schimb valutar utilizat în vederea determinării câștigului și a impozitului aferent este cursul de schimb valutar comunicat de Banca Națională a României valabil pentru ziua determinării câștigului.

(2) În sensul art. 94 alin. (11) în cazul lichidării unei persoane juridice, la transmiterea universală a patrimoniului societății către asociați/acționari activele din situațiile financiare vor fi evaluate la valoarea justă, respectiv prețul de piață.

Baza impozabilă în cazul lichidării unei persoane juridice se stabilește astfel:

a) determinarea sumei reprezentând diferența între valoarea elementelor de activ și sumele reprezentând datoriile societății;

b) determinarea excedentului sumei stabilite la lit. a) peste aportul la capitalul social al persoanei fizice beneficiare.

Art. 95: Stabilirea venitului din operațiuni cu instrumentele financiare derivate

(1) Câștigul/pierderea din operațiuni cu instrumentele financiare derivate reprezintă diferența pozitivă/negativă dintre veniturile realizate din pozițiile închise începând din prima zi de tranzacționare a anului fiscal și până în ultima zi de tranzacționare a acestuia (inclusiv) și cheltuielile aferente acestor poziții, evidențiate în cont, pentru fiecare tip de contract și scadență, indiferent dacă acesta a ajuns sau nu la scadență. În cazul instrumentelor financiare derivate ce prevăd decontări periodice între părți, fără închiderea poziției, în cadrul unui an fiscal, câștigul/pierderea din operațiuni cu astfel de instrumente financiare reprezintă diferența pozitivă/negativă dintre veniturile realizate cu ocazia decontărilor periodice și cheltuielile aferente, evidențiate în cont.

(2) Determinarea câștigului/pierderii din operațiuni cu instrumentele financiare derivate se face de către intermediar, așa cum este definit de legislația în materie, rezident fiscal român, la sfârșitul anului fiscal, cumulat, pentru toate instrumentele financiare derivate, pe bază de documente justificative, dacă operațiunile se efectuează prin intermediar. Dacă operațiunea nu se efectuează printr-un intermediar, determinarea câștigului se efectuează anual cumulat, la sfârșitul anului fiscal, de către beneficiarul de venit, pe bază de documente justificative.

(3) Veniturile realizate din operațiuni cu poziții închise cu instrumente financiare derivate reprezintă încasările efective din toate aceste operațiuni, cu poziții închise, realizate în cursul unui an fiscal și evidențiate în contul beneficiarului de venit, mai puțin încasările de principal.

(4) Cheltuielile aferente operațiunilor cu poziții închise cu instrumente financiare derivate reprezintă plățile aferente acestor poziții închise efectuate în cursul unui an fiscal și evidențiate în contul beneficiarului de venit, inclusiv costurile aferente tranzacțiilor, mai puțin plățile de principal.

(5) Determinarea câștigului/pierderii se efectuează la sfârșitul anului fiscal, cumulat, pentru instrumente financiare derivate, în cazul pozițiilor închise în anul respectiv, de către intermediar definit potrivit legislației în materie, rezident fiscal român dacă operațiunea se efectuează prin intermediar.

Dacă operațiunea nu se efectuează printr-un intermediar sau intermediarul nu este rezident fiscal român, determinarea câștigului se efectuează anual cumulat la sfârșitul anului fiscal, în cazul pozițiilor închise în anul respectiv de către beneficiarul de venit.

Norme metodologice

prevederi din punctul 24. din titlul IV, capitolul V, secțiunea 3 (Norme Metodologice din 2016) la data 13-Jan-2016 pentru Art. 95 din titlul IV, capitolul V

(1) Câștigul/pierderea obținută din operațiuni de tip repo/reverse repo care au la bază transferul instrumentelor financiare derivate se determină conform regulilor de la art. 95 din **Codul fiscal**.

(2) Venitul realizat din operațiuni cu instrumente financiare derivate îl reprezintă încasările efective din toate aceste operațiuni realizate în cursul unui an și evidențiate în contul contribuabilului din aceste operațiuni, mai puțin încasările de principal.

Costurile aferente tranzacției reprezintă plățile efective din toate aceste operațiuni realizate în cursul unui an și evidențiate în contul contribuabilului din aceste operațiuni, mai puțin plățile de principal.

Prima încasată în cadrul opțiunilor încheiate pe piețe la buna înțelegere (OTC) se include în veniturile realizate, iar prima plătită se include în costurile aferente.

În cazul contractelor forward pe cursul de schimb fără livrare la scadență, baza de impozitare o reprezintă diferență favorabilă dintre cursul forward la care se încheie tranzacția inițială și cursul spot/forward la care tranzacția se încheie printr-o operațiune legată de sens contrar, multiplicată cu suma contractului și evidențiată ca atare în contul clientului la închiderea tranzacției.

Schimbul valutar la vedere sau la termen nu este inclus în operațiuni cu instrumente financiare derivate, dacă prin natura lor aceste tranzacții nu sunt asimilate contractelor forward sau opțiuni pe cursul de schimb fără livrare la scadență.

În cazul tranzacțiilor în marjă, câștigul/pierderea din aceste tranzacții reprezintă diferența pozitivă/negativă realizată între prețul de vânzare și prețul de cumpărare evidențiată în contul de marjă al beneficiarului de venit, diminuată cu costurile aferente tranzacției dovedite prin documente justificative.

Pentru opțiunile cu profit fix (binare), în cazul în care opțiunea se exercită, baza de impozitare o reprezintă diferența favorabilă dintre suma încasată/plătită în urma exercitării opțiunii și prima plătită/încasată pentru cumpărarea/vânzarea opțiunii. În cazul în care opțiunea nu se exercită, baza impozabilă o reprezintă suma încasată pentru vânzarea opțiunii.

Art. 96: Determinarea câștigului net anual/pierderii nete anuale din transferul titlurilor de valoare și orice alte operațiuni cu instrumente financiare, precum și din transferul aurului financiar

(1) Câștigul net anual/pierderea netă anuală se determină ca diferență între câștigurile și pierderile înregistrate în cursul anului fiscal respectiv, cumulat de la începutul anului din transferul titlurilor de valoare, și orice alte operațiuni cu instrumente financiare, inclusiv instrumente financiare derivate, precum și din transferul aurului financiar, definit potrivit legii.

La determinarea câștigului net anual/pierderii nete anuale sunt luate în calcul și costurile aferente tranzacțiilor care nu pot fi alocate direct fiecărei tranzacții.

(2) Câștigul net anual/Pierderea netă anuală se determină de către contribuabil, pe baza declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice, depusă potrivit prevederilor art. 122..

(3) Intermediarii, societățile de administrare a investițiilor sau societățile de investiții autoadministrate, care efectuează tranzacțiile prevăzute la art. 94 și 95, au următoarele obligații:

a) calcularea câștigului/pierderii pentru fiecare tranzacție efectuată pentru contribuabil sau anual, după caz;

b) transmiterea către fiecare contribuabil a informațiilor privind totalul câștigurilor/pierderilor, în formă scrisă, pentru tranzacțiile efectuate în cursul anului fiscal, până la data de 31 ianuarie inclusiv a anului curent pentru anul anterior;

c) să depună anual, până la data de 31 ianuarie inclusiv a anului curent, pentru anul anterior, la organul fiscal competent o declarație informativă privind totalul câștigurilor/pierderilor, pentru fiecare contribuabil.

(4) Procedura de aplicare a prevederilor alin. (3) se stabilește prin ordin al președintelui A.N.A.F.

Art. 97: Reținerea impozitului din veniturile din investiții

.....

(6) În aplicarea prevederilor prezentului capitol se utilizează și norme aprobată prin instrucțiuni comune emise de președintele Autorității de Supraveghere Financiară și ministrul finanțelor publice.

(7) Veniturile sub formă de dividende, inclusiv câștigul obținut ca urmare a deținerii de titluri de participare definite de legislația în materie la organisme de plasament colectiv se impun cu o cotă de 5% din suma acestora, impozitul fiind final. Obligația calculării și reținerii impozitului pe veniturile sub formă de dividende revine persoanelor juridice, odată cu plata dividendelor/sumelor reprezentând câștigul obținut ca urmare a deținerii de titluri de participare de către acționari/asociați/investitori. Termenul de virare a impozitului este până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care se face plata. În cazul dividendelor/câștigurilor obținute ca urmare a deținerii de titluri de participare, distribuite, dar care nu au fost plătite acționarilor/asociaților/investitorilor până la sfârșitul anului în care s-au aprobat situațiile financiare anuale, impozitul pe dividende/câștig se plătește până la data de 25 ianuarie inclusiv a anului următor. Impozitul datorat se virează integral la bugetul de stat.

(8) În cazul dividendelor și/sau dobânzilor plătite de societatea emitentă a valorilor mobiliare împrumutate, pe parcursul perioadei de împrumut înaintea restituirii acestora, calculul și reținerea impozitului se efectuează de plătitorul de venit la data la care acestea sunt plătite. Termenul de virare a impozitului este până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care au fost plătite contribuabilului îndreptățit.

Art. 98: Impozitarea câștigului net anual impozabil

Câștigul net anual impozabil din transferul titlurilor de valoare, din orice alte operațiuni cu instrumente financiare, inclusiv instrumente financiare derivate, precum și din transferul aurului financiar se impozitează potrivit prevederilor cap. XI din prezentul titlu.

CAPITOLUL XI: Venitul net anual impozabil

Art. 118: Stabilirea venitului net anual impozabil

(1) Pentru veniturile prevăzute la art. 61 lit. c) și f), contribuabilul stabilește venitul net anual impozabil pe fiecare sursă din categoriile de venituri respective, prin deducerea din venitul net anual, a pierderilor fiscale reportate.

(2) Pentru veniturile prevăzute la art. 61 lit. a) și a1), la determinarea venitului net anual impozabil, contribuabilul stabilește:

a) venitul net anual recalculat/pierdere netă recalculată pe fiecare sursă din categoriile de venituri prevăzute, prin deducerea din venitul net anual, determinat în sistem real, a pierderilor fiscale reportate;

b) venitul net anual impozabil care se determină prin însumarea tuturor veniturilor nete anuale recalculate prevăzute la lit. a), din care se deduce contribuția de asigurări sociale datorată potrivit prevederilor titlului V - Contribuții sociale obligatorii.

(3) Veniturile din categoriile prevăzute la art. 61 lit. a), a1), c) și f), ce se realizează într-o fracțiune de an sau în perioade diferite ce reprezintă fracțiuni ale aceluiași an, se consideră venit anual.

(4) Pierderea fiscală anuală înregistrată pe fiecare sursă din activități independente, din drepturi de proprietate intelectuală, din cedarea folosinței bunurilor și din activități agricole, silvicultură și piscicultura, determinată în sistem real, se reportează și se compensează de către contribuabil cu venituri obținute din aceeași sursă de venit din următorii 7 ani fiscali consecutivi.

(5) Regulile de reportare a pierderilor sunt următoarele:

a) reportul se efectuează cronologic, în funcție de vechimea pierderii, în următorii 7 ani consecutivi;

b) dreptul la report este personal și netransmisibil;

c) pierderea reportată, necompensată după expirarea perioadei prevăzute la lit. a), reprezintă pierdere definitivă a contribuabilului.

(6) Prevederile alin. (1)-(5) nu se aplică în cazul veniturilor din activități agricole definite la art. 103 alin. (1), pentru care sunt stabilite norme de venit, precum și pentru tipurile de venituri prevăzute expres pentru categoriile de venituri pentru care impozitul este final.

(7) Pierderile din categoriile de venituri prevăzute la art. 61 lit. a), a1), c) și f) provenind din străinătate se reportează și se compensează de către contribuabil cu veniturile de aceeași natură și sursă, realizate în străinătate, pe fiecare țară, înregistrate în următorii 7 ani fiscali consecutivi.

Norme metodologice

prevederi din punctul 35 . din titlul IV , capitolul XI , sectiunea 1 (Norme Metodologice din 2016) la data 2018-05-25 pentru Art. 118 din titlul IV , capitolul XI [-]

35. _

(1) În aplicarea art. 118 din Codul fiscal, venitul net anual impozabil se calculează de contribuabil, pe fiecare sursă pentru veniturile din România și/sau din străinătate.

(2) În cazul veniturilor realizate din activități independente, din drepturi de proprietate intelectuală pentru care impunerea se realizează în sistem real, în baza datelor din contabilitate, venitul net anual impozabil se determină de către contribuabil, după cum urmează:

a) se stabilește venitul net anual recalculat/pierderea netă recalculată pe fiecare sursă de venit, prin deducerea din venitul net anual, determinat potrivit prevederilor art. 68 din Codul fiscal, a pierderilor fiscale reportate;

b) se stabilește venitul net anual impozabil, prin deducerea contribuției de asigurări sociale datorată potrivit reglementărilor titlului V din Codul fiscal din suma veniturilor nete anuale recalculate potrivit reglementărilor prevăzute la lit. a).

(3) În cazul veniturilor realizate din activități agricole, silvicultură, piscicultură, precum și cedarea folosinței bunurilor, pentru care impunerea se efectuează în sistem real, în baza datelor din contabilitate venitul net anual impozabil este egal cu suma veniturilor nete anuale recalculate potrivit alin. (2) lit. a).

(4) Pentru persoanele fizice care sunt constituite în asocieri fără personalitate juridică, venitul net/pierderea anuală luat/luată în calcul la determinarea venitului net anual impozabil este venitul net/pierderea distribuit/distribuită de reprezentantul asocierii corespunzător cotelor de distribuire ale venitului net prevăzute în contractul de asociere.

(5) Rezultatul negativ dintre venitul brut și cheltuielile aferente deductibile, înregistrat pentru fiecare sursă de venit din categoriile de venituri, reprezintă pierdere fiscală pentru acea sursă de venit.

(6) Dacă pierderile fiscale reportate aferente unei surse de venit sunt mai mari decât venitul net anual al sursei respective, rezultatul reprezintă pierdere de reportat.

(7) În aplicarea art. 118 alin. (4) din Codul fiscal, dacă în urma compensării efectuate pentru anul fiscal

rămâne o pierdere necompensată, aceasta reprezintă pierdere fiscală reportată pe anii următori până la al șaptelea an inclusiv.

(8) Regulile de compensare și reportare a pierderilor sunt următoarele:

a) reportarea pierderilor se va face an după an, pe sursa respectivă, începând cu pierderea cea mai veche;

b) dreptul la reportul pierderii este personal și nu poate fi transmis moștenitorilor sau oricărei altei persoane, în scopul reducerii sarcinii fiscale ce revine acesteia, și reprezintă pierdere definitivă a contribuabilului decedat.

(9) Exemplu privind aplicarea art. 118 din Codul fiscal

Exemplul 1

O persoană fizică realizează venituri din activități independente impuse în sistem real, astfel:

Din fabricarea de furnire și panouri din lemn în anul 2017 înregistrează o pierdere fiscală de 45.000 lei, iar în anul 2018 realizează un venit net anual de 60.000 lei.

Din dulgherie, tâmplărie înregistrează în anul 2018 o pierdere de 12.000 lei

Din lăcătușărie realizează în anul 2018 un venit net anual de 30.000 lei.

Venitul ales pentru care datorează contribuția de asigurări sociale în anul 2018 este de 25.000 lei.

Contribuția de asigurări sociale datorată este de 6.250 lei.

Venitul net anual impozabil pentru anul 2018 se calculează după cum urmează:

a) stabilirea venitului net anual recalculat

Din fabricarea de furnire și panouri din lemn

$60.000 \text{ lei} - 45.000 \text{ lei} = 15.000 \text{ lei}$

Din lăcătușărie 30.000 lei

b) stabilirea venitului net impozabil

$15.000 \text{ lei} + 30.000 \text{ lei} - 6.250 \text{ lei} = 38.750 \text{ lei}$

c) impozitul anual pe veniturile realizate datorat

$38.750 \text{ lei} \times 10\% = 3.875 \text{ lei}$

Pierderea înregistrată din activitatea de dulgherie, tâmplărie în sumă de 12.000 lei urmează a fi recuperată în anii următori, potrivit prevederilor art. 118 alin. (4) din Codul fiscal.

Art. 119: Stabilirea câștigului net anual impozabil

(1) Câștigul net anual impozabil din transferul titlurilor de valoare, din orice alte operațiuni cu instrumente financiare, inclusiv instrumente financiare derivate, precum și din transferul aurului financiar se determină de contribuabil ca diferență între câștigul net anual și pierderile reportate din anii fiscali anteriori rezultate din aceste operațiuni.

(2) Pierderea netă anuală din operațiuni prevăzute la art. 91 lit. c) și d) stabilită prin declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice se recuperează din câștigurile nete anuale obținute în următorii 7 ani fiscali consecutivi.

(3) Regulile de reportare a pierderilor sunt următoarele:

a) reportul se efectuează cronologic, în funcție de vechimea pierderii, în următorii 7 ani consecutivi;

b) dreptul la report este personal și netransmisibil;

c) pierderea reportată, necompensată după expirarea perioadei prevăzute la lit. a), reprezintă pierdere definitivă a contribuabilului.

(4) Pierderile nete anuale provenind din străinătate se reportează și se compensează cu veniturile de aceeași natură și sursă, realizate în străinătate, pe fiecare țară, înregistrate în următorii 7 ani fiscali.

Art. 122: Declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice - Capitolul I. Date privind veniturile realizate

(1) Contribuabilii care realizează, individual sau într-o formă de asociere, venituri/pierderi din activități independente, din drepturi de proprietate intelectuală, din cedarea folosinței bunurilor, din activități agricole, silvicultură și piscicultura, determinate în sistem real, au obligația de a depune declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale la organul fiscal competent, pentru fiecare an fiscal, până la data de 15 martie inclusiv a anului următor celui de realizare a veniturilor în vederea definitivării impozitului anual pe venit. Declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice se completează pentru fiecare sursă din cadrul fiecărei categorii de venit. Pentru veniturile realizate într-o formă de asociere, venitul declarat va fi venitul net/pierderea distribuită din asociere.

(2) Declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale se completează și de către contribuabilii cărora le sunt aplicabile prevederile de la art. 721, art. 84 alin. (3) și art. 116.

(3) Declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale obligatorii se completează și se depune la organul fiscal competent pentru fiecare an fiscal până la data de 15 martie inclusiv a anului următor celui de realizare a câștigului net anual/pierderii nete anuale potrivit prevederilor cap. V-Venituri din investiții.

(4) Nu se depune Declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice - cap. I, pentru următoarele categorii de venituri:

a) venituri nete determinate pe bază de normă de venit, cu excepția celor care au completat și depus declarația prevăzută la art. 120 alin. (4);

b) venituri din drepturi de proprietate intelectuală, a căror impunere este finală potrivit prevederilor art. 72;

c) venituri din cedarea folosinței bunurilor sub formă de arendă, a căror impunere este finală potrivit prevederilor art. 84 alin. (8), precum și venituri din cedarea folosinței bunurilor pentru care chiria este exprimată în lei și nu s-a optat pentru stabilirea venitului net anual în sistem real, iar la sfârșitul anului anterior nu îndeplinesc condițiile pentru calificarea veniturilor în categoria veniturilor din activități independente;

d) venituri sub formă de salarii și venituri asimilate salariilor, pentru care informațiile sunt cuprinse în declarațiile specifice;

e) venituri din investiții, a căror impunere este finală;

f) venituri din premii și din jocuri de noroc, a căror impunere este finală;

g) venituri din pensii;

h) venituri din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal;

i) venituri din alte surse, cu excepția celor prevăzute la art. 116.

(5) Declarația prevăzută la alin. (1)-(3) se completează și se depune prin mijloace electronice de transmitere la distanță, conform art. 79 din Legea nr. 207/2015. cu modificările și completările ulterioare.

(6) Modelul, conținutul, modalitatea de depunere și de gestionare a declarației unice privind impozitul pe venit și contribuții sociale datorate de persoanele fizice se aprobă prin ordin al președintelui A.N.A.F.

prevederi din punctul 38 . din titlul IV , capitolul XI , sectiunea 4 (Norme Metodologice din 2016) la data 2018-05-25 pentru Art. 122 din titlul IV , capitolul XI [-]

38. _

(1) În sensul prevederilor art. 122 din Codul fiscal, contribuabilii care realizează venituri din cele prevăzute la art. 61 lit. a), a1), c), d), f) și i) din Codul fiscal, precum și cele prevăzute la art. 116 alin. (1) din Codul fiscal, pentru care impozitarea nu se efectuează prin reținere la sursă, au obligația depunerii Declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice până la termenul legal prevăzut de lege prin care declară veniturile nete anuale impozabile realizate în anul fiscal precedent, precum și impozitul anual calculat și datorat, indiferent dacă veniturile sunt realizate individual sau într-o formă de asociere care nu dă naștere unei persoane juridice.

(2) Contribuabilii care realizează venituri din străinătate impozabile în România au obligația să le declare în România și depun Declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice până la termenul legal de depunere al acesteia, respectiv până la data de 15 martie, inclusiv, a anului următor celui în care s-au realizat veniturile.

(3) Contribuabilii care încetează să mai aibă domiciliul fiscal în România vor depune la organul fiscal în a cărui rază teritorială au avut domiciliul fiscal declarația prevăzută la alin. (1) pentru perioada în care contribuabilii au avut domiciliul în România.

Art. 123: Stabilirea și plata impozitului anual datorat

(1) Impozitul anual datorat se stabilește de contribuabili în declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice, pentru veniturile realizate în anul fiscal anterior, prin aplicarea cotei de 10% asupra fiecăruia dintre următoarele:

a) venitul net anual impozabil determinat potrivit art. 118;

b) câștigul net anual impozabil determinat potrivit prevederilor art. 119.

(2) Impozitul anual datorat de contribuabilii care au realizat venituri din cedarea folosinței bunurilor, precum și venituri din drepturi de proprietate intelectuală, pentru care determinarea venitului net anual se efectuează prin utilizarea cotei forfetare de cheltuieli, prin aplicarea cotei de 10% asupra venitului net anual impozabil.

(3) Contribuabilii pot dispune asupra destinației unei sume reprezentând până la 3,5% din impozitul datorat pe venitul net anual impozabil/câștigul net anual impozabil determinat potrivit prevederilor art. 118 și 119 pentru susținerea entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii și a unităților de cult, precum și pentru acordarea de burse private, potrivit legii, în conformitate cu reglementările art. 1231.(N.R. se aplică începând cu impozitul pe venit datorat pentru veniturile realizate în anul 2019)

(4) Contribuabilii care au realizat venituri din activități independente/activități agricole, impuși pe bază de normă de venit și/sau din cedarea folosinței bunurilor, precum și venituri din drepturi de proprietate intelectuală, potrivit art. 72, care nu au obligația depunerii declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice, și contribuabilii care au realizat venituri din drepturi de proprietate intelectuală, potrivit art. 721, pot dispune asupra destinației unei sume din impozitul datorat pe venitul anual, a unei sume reprezentând până la 3,5% din impozitul anual datorat pentru susținerea entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii și a unităților de cult, precum și pentru acordarea de burse private, conform legii, în conformitate cu reglementările

art. 1231, până la data de 15 martie inclusiv a anului următor celui de realizare a veniturilor, sub sancțiunea decăderii.(N.R. se aplică începând cu impozitul pe venit datorat pentru veniturile realizate în anul 2019)

(5) Organul fiscal competent are obligația calculării și plății sumei reprezentând 2% sau 3,5% din impozitul datorat, pe baza declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice, depusă până la data de 15 martie inclusiv a anului următor celui de realizare a veniturilor.

(6) Procedura de aplicare a prevederilor alin. (3)-(5) se stabilește prin ordin al președintelui A.N.A.F.

(7) Plata impozitului anual datorat pentru venitul net anual impozabil/câștigul net anual impozabil se efectuează la bugetul de stat, până la data de 15 martie inclusiv a anului următor celui de realizare a venitului.

Norme metodologice

prevederi din punctul 39 . din titlul IV , capitolul XI , sectiunea 5 (Norme Metodologice din 2016) la data 2018-05-25 pentru Art. 123 din titlul IV , capitolul XI [-]

39. _

1) În aplicarea prevederilor art. 123 din Codul fiscal, stabilirea impozitului anual datorat se realizează de contribuabili prin aplicarea cotei de impozit de 10% asupra venitului/câștigului net anual impozabil și se realizează prin depunerea declarației prevăzută la pct. 38.

(2) Termenul de plată a impozitului este de până la data de 15 martie, inclusiv, a anului următor celui de realizare a veniturilor.

(3) În aplicarea prevederilor art. 123 alin. (3) din Codul fiscal, contribuabilii pot dispune asupra destinației unei sume reprezentând 2% sau 3,5% din impozitul datorat pe venitul net anual impozabil/câștigul net anual impozabil determinat potrivit prevederilor art. 118 și 119 din Codul fiscal, prin depunerea la organul fiscal competent a declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoane fizice până la termenul legal de depunere a acesteia, după cum urmează:

a) 2% pentru entitățile nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii, a unităților de cult; sau

b) 2% pentru acordarea de burse private; sau

c) 3,5% pentru entitățile nonprofit și a unităților de cult, care sunt furnizori de servicii sociale acreditați cu cel puțin un serviciu social licențiat, în condițiile legii.

(4) Contribuabilii prevăzuți la art. 123 alin. (4) din Codul fiscal pot dispune asupra destinației unei sume reprezentând 2% sau 3,5% din impozitul datorat pe venitul anual, prin depunerea la organul fiscal competent a unei cereri până la termenul legal de depunere a declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice, respectiv până la data de 15 martie, inclusiv, a anului următor celui de realizare a veniturilor.

(5) Opțiunea se exercită pentru susținerea entităților prevăzute la alin. (3) lit. a) și c) sau acordarea de burse private.

(6) Sfera de cuprindere a entităților nonprofit este cea prevăzută la pct. 15.

(7) În situația prevăzută la alin. (3) lit. b), contribuabilii vor prezenta organului fiscal competent, în copie cu mențiunea "conform cu originalul", contractul privind bursa privată, precum și documentele de plată pentru aceste burse.

(8) Contribuabilii care optează pentru distribuirea cotei de 2% sau de 3,5% din impozitul datorat pentru susținerea entităților prevăzute la alin. (3) nu mai pot exercita aceeași opțiune pentru aceeași sursă de venit.

(9) Dreptul de a dispune asupra destinației unei sume din impozitul pe venit se exercită prin depunerea declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice, respectiv până la data de 15 martie, inclusiv, a anului următor celui de realizare a veniturilor.